

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova Vă comunică că în ultima perioadă în adresa sa au parvenit multiple adresări privind dreptul angajatorului de a acorda ajutor material salariaților.

În acest context Vă informăm că, în conformitate cu prevederile art. 165¹ din Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154-XV din 28.03.2003, **angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material** în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă, de alt act normativ la nivel de unitate și/sau de actele normative în vigoare. Ajutorul material poate fi acordat salariatului, în baza cererii lui scrise, în orice timp al anului ori adăugat la indemnizația de concediu

În temeiul art. 3 lit. a) și d) din Codul muncii, dispozițiile Codului se aplică: **salariaților** cetățeni ai Republicii Moldova, încadrați în baza unui contract individual de muncă, inclusiv celor cu contract de formare profesională continuă sau de calificare profesională, care prestează muncă în Republica Moldova;
angajatorilor persoane fizice sau juridice din sectorul public, privat sau mixt care folosesc munca salariată.

În baza prevederilor de la pct. 91 din Convenția colectivă (nivel de ramură) pe anii 2018-2021 în domeniul sănătății, **angajatorul este obligat să planifice, anual, în devizul de venituri și cheltuieli al Unității mijloace financiare în mărimea fondului de salarizare cel puțin pentru o lună, ținându-se cont de sporuri și suplimente la salariul de bază pentru acordarea ajutorului material** salariaților, de regulă concomitent cu acordarea concediului de odihnă anual.

Având ca temei normele de drept stipulate mai sus, modul și condițiile concrete de acordare a ajutorului material trebuie să fie aprobate de către angajator, de comun cu Comitetul sindical, prin Regulamentul privind premiarea și acordarea ajutorului material, elaborat în baza Regulamentului-tip (vezi Anexa nr. 8 al Convenției colective (nivel de ramură) pe anii 2018-2021 în domeniul sănătății).

Atragem atenția că, pentru acordarea ajutorului material pot fi utilizate mijloacele Fondului de salarizare, precum și economiile din acest Fond.

Având în vedere cele menționate mai sus, considerăm că excluderea prevederilor vizând ajutorul material din textul Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin hotărârea de Guvern nr.837 din 06.07.2016 cu modificările și completările ulterioare, **nu exclud și nici nu limitează dreptul angajatorului să acorde anual salariaților ajutor material** în conformitate cu prevederile art. 165¹ din Codului muncii.

Totodată, considerăm important să Vă informăm despre unele prevederi ale legislației, precum: art.3 al Legii nr. 1593/2002 care specifică că

alte recompense sunt

- orice altă sumă decât salariul, plătită de angajator în folosul angajatului său, precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice,

cu excepția drepturilor și veniturilor, prevăzute la art. 20, 89, 90, 90

¹

din Codul fiscal, la care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Astfel, principalele tipuri de venit, **din care nu se calculează contribuțiile de asigurare obligatorie de asistență medicală**, specificate la art. 20 din Codul fiscal, sunt:

- despăgubirile și indemnizațiile unice primite, conform legislației, în urma unui accident de muncă sau în urma unei boli profesionale, de salariați ori de moștenitorii lor legali;

- plățile, precum și alte forme de compensații acordate în caz de boală, de traumatisme, sau în alte cazuri de incapacitate temporară de muncă, conform contractelor de asigurare de sănătate;

- compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu;

- compensația bănească acordată de la bugetul de stat persoanelor beneficiare ale Programului de stat „Prima casă”, în modul stabilit de Guvern;

- compensația bănească anuală acordată personalului didactic din instituțiile publice de învățământ general, conform modului stabilit de Guvern;

- bursele elevilor, studenților și persoanelor aflate la învățământ postuniversitar sau la învățământ postuniversitar specializat la instituțiile de

- învățământ de stat și particulare, indemnizațiile unice acordate tinerilor specialiști angajați la lucru, conform repartizării, în localitățile rurale;

- pensiile alimentare și indemnizațiile pentru copii;

- compensațiile nominative plătite păturilor insuficient asigurate, social vulnerabile ale populației, precum și prestațiile de asigurări sociale;

- patrimoniul primit de către casele de copii de tip familial cu titlu de donație;

- sumele pe care le primesc donatorii de sânge de la instituțiile medicale de stat;

- mijloacele bănești plătite, sub formă de ajutor material unic sau de reparare a prejudiciului, unor categorii de funcționari publici sau familiilor acestora, în conformitate cu legislația;

- ajutorul material obținut de persoanele fizice din fondurile de rezervă ale Guvernului, ale

autorităților administrației publice locale, din mijloacele Fondului de susținere socială a populației, **precum și din mijloacele sindicatelor, în conformitate cu regulamentele care prevăd acordarea unui astfel de ajutor**

Ajutorul material acordat de către angajator salariaților nu se regăsește în această listă și reiese că este supus achitării contribuțiilor de asigurare obligatorie în medicină.

În cazul ajutorului material acordat din mijloacele sindicatelor, limita/neimpozabilă constituie un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern (6975 lei pentru anul 2019), per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinilor de gradul I ai acestuia.

Vă mai informăm că, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, cu susținerea Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, a înaintat o inițiativă Guvernului Republicii Moldova prin care solicită ca ajutorul material în expresie bănească sau naturală, acordat pe parcursul anului de către angajator salariatului sau fostului salariat la locul de muncă de bază a cărei mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern, să nu fie supus calculării contribuției de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Argumentare: Asigurarea respectării art.54 al Constituției Republicii Moldova care prevede că „În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului”, deoarece anterior, ajutorul material acordat de către angajator se încadra în tipurile de venit din care nu se calcula contribuții de asigurare socială de stat obligatorii (până la modificarea Legii 489/1999) și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Referitor la impozitul pe venit, în conformitate cu Codul fiscal, art. 18, litera c), ajutorul material prezintă surse de venit impozabile.

Din ajutorul material acordat de organizațiile sindicale, conform regulamentelor, nu se calculează impozitul pe venit, precum și contribuția de asigurare socială de stat și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală.